

моніторингу неможливо ефективно діяти. Військові та правоохоронці повинні бути не просто знайомі з безпілотниками, високоточними приладами спостереження чи новітніми видами озброєння — вони мають вправно їх використовувати, що дасть їм перевагу на полі бою.

Вкрай важливо, щоб підрозділи були готові до будь-яких несподіванок. Це стосується не лише класичних бойових дій, а й контртерористичних операцій, боротьби з незаконними збройними формуваннями. Гнучкість у прийнятті рішень, швидкість реакції — це головні вимоги сьогодення.

Навіть за умови оснащення сучасною технікою головне — це здатність працювати разом, діяти злагоджено, враховувати завдання інших підрозділів і цивільних структур. Тренування спрямовані саме на це — щоб всі, хто стоїть на захисті, діяли як єдине ціле для досягнення спільної мети.

Крім військових аспектів, підготовка має включати ширше поняття національної безпеки — економічний, інформаційний і соціальний захист. У гібридній війні це надважливо — не лише стримувати ворога, а й підтримувати стабільність у країні, боротися з внутрішніми загрозами, захищати права і свободи громадян.

Підсумовуючи, можна сказати, що модернізація системи підготовки органів і підрозділів сектору безпеки України — це не просто завдання, а нагальна потреба. Вона вимагає комплексного, системного підходу, поєднання технологічного розвитку, покращення взаємодії, психологічної підтримки та мобільності. Лише так Україна зможе ефективно захищати свою незалежність і безпеку у нових умовах.

Власюк Валерій,

*кандидат військових наук, доцент
заступник начальника кафедри тактики
та тактико-спеціальної підготовки,
Київський інститут Національної гвардії України*

Нагорний Роман,

*курсант 314 навчальної групи
факультету службово-бойової діяльності НГУ,
Київський інститут Національної гвардії України*

АПРОБАЦІЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПІДХОДУ ДО ПЛАНУВАННЯ ОБОРОННОГО БОЮ СИЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

О 03.40 по місцевому часу 24.02.2022 російська федерація (рф) розпочала повномасштабне вторгнення на територію України. Під хибною назвою «спеціальна військова операція» (СВО) противник розпочав повномасштабну війну.

З метою відбиття нападу критично переважаючих сил рф було залучено підрозділи та частини Збройних Сил України (ЗСУ), Національної гвардії України (НГУ), Державної прикордонної служби України (ДПСУ), Національної

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

поліції України (НПУ), Служби безпеки України (СБУ) інші силові структури за призначенням. Активну участь брало місцеве населення, як безпосередньо, так і на волонтерських засадах.

Противник, користуючись вагомою перевагою, прорвав державний кордон, просунувся в глибину держави на достатньо значну відстань та розгорнув широкий фронт. На той час оборона України не витримала переважаючого наступу противника. Але рішучість, відданість, наполегливість усіх підрозділів сил сектору безпеки та оборони дозволила переломити хід подій.

Таким чином, потребує уваги та пошуку шляхів удосконалення процес планування оборонного бою органами управління із урахуванням розподілу наявних сил та засобів.

Тому, пропонується ідея щодо поєднання двох підходів одночасно відповідно до вимог вітчизняних керівних документів та доктрин країн НАТО для організації оборонного бою.

Враховуючи кількість можливих елементів бойового порядку в оборонному бою, що може бути утворено, наявність доданих та підтримуючих сил та засобів, достатньо складно представити задум командира всьому підлеглому особовому складу. З метою вирішення цього питання та вдосконалення роботи органів управління пропонується провадження методики розподілу наявних сил та засобів за визначеними їм завданнями. Варіант такого розподілу представлено у таблиці 1.

У таблиці 1 системно, наглядно та зручно наведено розподіл сил та засобів для планування оборонного бою із урахуванням основних бойових завдань:

– завдання "FIND" (сили виявлення) представлено підрозділами: рядок 1, стовпчики: 1 військової розвідки; 2 РЕР; 3 застосування БПЛА та БАК;

– завдання "FIX" (сили скоювання) представлено підрозділами: рядок 2 стовпчики: артилерії – 1 причіпної, 2 самохідної на колісній базі, 3 самохідній на гусеничній базі, 4 реактивної; рядок 3 стовпчики: 1 ракетних військ, 2 застосування ударних БПЛА та БАК різних типів, армійської авіації – 3 гелікоптери, 4 літаки;

– завдання "STRIKE" (сили знищення) представлено підрозділами: рядок 4 стовпчики 1 танковими, 2 на БМП, 3 на БТР, 4 на ББМ; рядок 5 стовпчик 1 піхотні;

– завдання "SHIELD" (сили захисту) представлені підрозділами: рядок 6 стовпчики 1 ПТЗ, 2 ППО, 3 інженерно-саперними, 4 РХБЗ; рядок 7 стовпчик 1 РЕБ;

– завдання "SUPPORT" (сили забезпечення) представлено підрозділами: рядок 8 стовпчики 1 медичними, 2 ремонтними та технічними, 3 автомобільними (транспортними), 4 підвезення бойових комплектів (б/к); рядок 9 стовпчики 1 МТЗ (2 забезпечення паливно-мастильними матеріалами (ПММ) 3 продовольством), 4 зв'язку;

– завдання "RESERVE" (резерв). Сили та засоби резерву може бути представлено за різними варіантами сил та засобів. Однієї із найважливіших вимог до формування резерву – його мобільність. Тому найчастіше утворюється зведений підрозділ, у складі якого найчастіше бойова техніка, наприклад, рядок 10 стовпчики 1 танк, 2 БМП, 3 БТР, 4 ББМ. Бойові машини можуть виконувати завдання самостійно без піхоти або із підтримкою десанту, що може розміщатися як всередині техніки так і «на броні».

Таблиця 1. Варіант розподілу наявних сил та засобів для планування оборонного бою

ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

№ з/п	Завдання		1	2	3	4
1	FIND	Сили виявлення				
2	FIX	Сили сковування				
3				FPV		
4	STRIKE	Сили знищення				
5						
6	SHIELD	Сили захисту				
7			EW			
8	SUPPORT	Сили забезпечення				
9						
10	RESERVE	Резерв				

Отже, представлений розподіл сил та засобів по відповідним завданням у таблиці № 1 дає змогу командирі наочно побачити, визначити та прийняти раціональне рішення щодо організації оборонного бою та утворити ефективний бойовий порядок.

Кожному елементу утвореного бойового порядку ставиться своє відповідне бойове завдання. Постає можливість одразу побачити можливі прогалини у наявних силах, засобах та завданнях, що можуть бути не враховані.

На думку авторів, такий підхід є досить наочний, охоплює основні завдання військ в оборонному бою та може бути впроваджений у діяльність органів управління НГУ та інших силових відомств, що беруть безпосередню участь у веденні загальновійськового бою.